

1. Dosadašnja izdanja GKD-a autorica K. Jurčec-Kos i D. Tomljanović: web stranice GKD-a - ideja, dizajn, realizacija, održavanje

1. CD *Razglednice sa vidikovca*
2. CD *Marija Braut - retrospektiva*
3. CD *Mala likovna radionica 2002.*
4. CD *GKD - 20 godina - 15.3.1982. - 15.3.2002.*
5. CD *Karina Sladović - crteži i grafike*
6. CD *Kviz - Kuća*
7. CD *Ruska avangarda i surovi stil*
8. CD *Edo Murtić*
9. CD *Nada Falout - zamišljaji*
10. CD *Antun Motika*
11. CD *Dio kolekcije iz zbirke Perčić*
12. CD *MLR - Bakropis u dječjim rukama*
13. CD *Mila Kumbatović*
14. CD *Dora Maar - Picasso*

2. *Arhivi, knjižnice, muzeji*, Rovinj, 2001. - CD *Pogled s vidikovca*
Međunarodni stručni skup *Muzejske publikacije i novi mediji*, u organizaciji Muzejskoga dokumentacijskog centra, Zagreb, 2001. - CD *Marija Braut - retrospektiva*
Međunarodni seminar muzejskih pedagoga, Zadar, 2002. - CD *Kviz Kuća*
Arhivi knjižnice, muzeji, Rovinj, 2002. - predavanje *Kako sačiniti dobar web site Galerije Klovičevi dvori*

DO IDEJE DO REALIZACIJE - ELEKTRONIČKE PUBLIKACIJE GALERIJE KLOVIČEVI DVORI

KORALJKA JURČEC-KOS □ Galerija Klovičevi dvori, Zagreb

DUBRAVKA TOMLJANOVIĆ □ Galerija Klovičevi dvori, Zagreb

UVOD. Godine 2000. Koraljka Jurčec-Kos, viša kustosica i Dubravka Tomljanović, viša informatičarka, počele su izrađivati elektroničke publikacije (zapise na CD-R-u i CD-RW-u) radi dodatnoga, slikovnog predstavljanja naših izložbenih prostora i projekata posjetiteljima, u promidžbene svrhe, a njima smo se koristili i kao prikladnim slikovno-tekstualnim medijem koji se lako i navrijeme, ako je to predviđeno u sklopu marketinške aktivnosti, može dostaviti potencijalnim sponzorima. Naš je cilj bio da do 2004. godine sve naše izložbe dobiju adekvatan katalog u obliku elektroničke publikacije i da se prateći katalog instalira na prezentacijsko računalo u foajeu Galerije.

Nastanak svih dosadašnjih naslova bio je također vezan uz razvoj mrežnih stranica Galerije, www.galeriaklovic.hr koje su nakon strukturiranja, dizajniranja, ažuriranja podataka i prilagođivanja programskim zahtjevima naše djelatnosti počele pokazivati određena ograničenja. Naime, kako su web stranice određene veličinom zakupljene domene na poslužitelju, za zahtjevnije projekte (predstavljanje zbirke i retrospektivnih izložbi) zbog količine podataka i kvalitete reprodukcija tražili smo druge načine digitalne obrade i odlučili se za sustavno izdavanje vlastitih CD naslova.¹

Pri izboru programa odabrali smo paket MS PowerPoint kao najpopularniji program kad je riječ o slikovnom materijalu. CD-ROM kao muzejska publikacija daje korisniku gotovo neograničen broj stranica ili reprodukcija iz kataloga. Prezentaciju je moguće složiti ciljano, za pojedine dobne skupine korisnika, pa smo izradili niz jednostavnih prezentacija prikladnih za predškolsku i školsku djecu - jedino što dijete treba učiniti jest izabrati ikonu i pustiti prezentaciju da se "vrti sama u beskonačnoj petlji", a izlazak je jednostavan, pritiskom tipke Esc. Usto smo nekim prezentacijama odredili vremensko "trajanje" stranice prema prosječnom čitatelju. Naravno, stranice sadržavaju i linkove koji korisnika navode da prijeđe na područja što ga zanimaju, čime on bira način pregledavanja sadržaja na CD-u.

CD kao muzejska publikacija namijenjen je širokom krugu korisnika i omogućuje da:

- katalog izložbe uz znatno pristupačniju cijenu postane dostupniji **posjetiteljima**
- likovnoj publici **mlađe dobi** približi izložbe na mediju koji im je poznatiji i prihvatljiviji od kataloga i deplijana
- **novinari** na press konferencijama u digitalnom obliku dobiju kompletan i pripremljen materijal najave izložbi
- **sponzori** steknu uvid u izložbenu slikovnu i tekstualnu građu u fazi pripreme.

S vremenom smo veću pozornost pridali elektroničkim publikacijama nego izradi web stranica jednostavno zato što smo u određenom trenutku spoznali ograničenja opreme i programa na kojima radimo i zaključili da je razvoj mrežnih stranica nužno profesionalizirati te uložiti dodatna sredstva u nova znanja, programe (Flash Macromedia i sl.) i opremu.

S elektroničkim je publikacijama situacija nešto jednostavnija, jer im je krajnji cilj manje vizualna dojmivost, a više kvaliteta i kvantiteta tako obrađenih podataka.

Početak 2000. g. donesen je dugoročni plan informatizacije Galerije, koji se provodi po fazama. Rezultat toga planiranja jest pokrivenost svih službi Internetom, svakodnevno korištenje elektroničkom poštom pri realizacijama projekata, mreža koji pokriva veći broj djelatnika, dio koje je i baza M++ za obradu zbirke u vlasništvu i u pohrani, zatim baza K++ za bibliotečnu obradu, mailing lista u obliku baze sa 1 300 zapisa, računovodstvo na vlastitoj mreži...itd.

Stručna služba koristi se digitalnom kamerom, pisačima u boji, skenerima i pržilicama, tako da je skeniranje, obrada slikovnih zapisa i prženje na CD medije postalo sastavni dio svakodnevnog poslovanja unutar kuće, ali i sa strankama izvana. Svaka press konferencija popraćena je prigodnim CD izdanjem, a veći su projekti popraćeni pps prezentacijama. Velik broj CD naslova prezentiran je na skupovima i seminarima.²

SPECIFIČNOSTI CD-ROM-a POGLED S VIDIKOVCA. Kada je Galerija otvorila Vidikovac kule Lotrščak (ljetu 2001. g.) za posjetitelje nakon što je najstarija i najočuvanija kula srednjovjekovnoga Gradeca temeljito uređena pa su prvi i drugi kat pretvoreni u izložbene prostore, a na trećem je katu uređen informativni punkt na kojemu se mogu dobiti brošure i informacije o povijesti Lotrščaka, postavili smo kompjutor i na nj instalirali prigodnu prezentaciju o Vidikovcu, s panoramskim vizurama Zagreba snimljenim s Lotrščaka.

Posjetitelji i gosti našega grada mogu pogledati prezentaciju i kupiti je na CD-u po simboličnoj cijeni.

CD izdanje nazvali smo *Pogled s vidikovca - kula Lotrščak, elektronske razglednice*. CD je dvojezičan, hrvatsko-ingleski; alat: MS Power Point 2000, platforma: svi WIN operacijski sustavi/hardware: 32 MB RAM (minimum); autorice prezentacije, dizajn i realizacija: Koraljka Jurčec-Kos i Dubravka Tomljanović.

Želja nam je bila da napravimo CD izdanje sa slikama s Vidikovca kojima je namjena kreiranje elektroničke razglednice i koje su suvenir za posjetitelje, čime sudjelujemo u promicanju kulturnog turizma Zagreba i Hrvatske.³ CD je 2001. g. predstavljen u sklopu simpozija *Arhivi, knjižnice, muzeji* u Rovinju. *Pogled s Vidikovca* zamišljen je kao prigodni suvenir, bez pretenzije da ponudi vrhunsku kvalitetu fotografija ili složeni sadržaj, za koji je potrebna mnogo opsežnija profesionalna programska obrada ili dizajn.

Pri izradi ovog CD-a slijedili smo nekoliko osnovnih načela:

- ne previše podataka
- jednostavni linkovi među stranicama
- jednostavnost teksta koji prati fotografije
- minimum vizualnih efekata.

Tridesetak fotografija snimljenih vlastitim digitalnim fotoaparatom u JPEG formatu uobličeno je u prezentaciju koja se jednostavno pokreće klikom na odgovarajuću ikonu. Prezentaciju prati zvučni zapis i složena je tako da nas vodi od prizemlja do Vidikovca, uz tekstove na hrvatskome i engleskom jeziku o povijesti Kule, o materijalu, izradi, o Gričkom topu... Prezentacija prati prostorni raspored Kule s logičnim vizurama koje se prikazuju na odmorštima. CD, među ostalim, sadržava panoramske snimke Šalate, Ćirilometodske ulice, Donjega grada, crkve svete Katarine, gričkog topa, uspinjače, dakle prepoznatljivih vizura Zagreba. Zbog JPEG formata fotografije su pogodno za ispis ili prijenos elektroničkom poštom.

ZAKLJUČAK. Umjetničko djelo na CD-u (sliku, skulpturu, umjetničku fotografiju) ne možemo smatrati zamjenom za razgledavanje izvornika ili listanje kataloga. Dok se katalog lista logičnim linearnim slijedom, CD publikacije se pregledavaju spiralno, uz mnogo grananja, a korisnik sam odlučuje koja mu je vrsta podataka potrebna i zanimljiva, pa je po izboru proziva. Međutim, CD R omogućuje prikaz umjetničkog djela s više strana i moguće ga je izraditi tako da čuva privid treće dimenzije i stoga je osobito pogodan za prikaz prostora ili skulpture. Pravilno snimljeno umjetničko djelo prenosi se na medij CD-a bez mogućnosti pogreške u "otiskivanju" boje ili sl. Dakle, pravilnim snimanjem može se postići vrlo visoka kvaliteta rezolucije i sačuvati gotovo svaka optička vrijednost originala.

Primljeno: 17. veljače 2004.

FROM IDEAS TO REALISATION - ELECTRONIC PUBLICATIONS OF THE KLOVIČEVI DVORI GALLERY

In the year 2000 Koraljka Jurčec-Kos, a senior curator, and Dubravka Tomljanović, senior computer systems administrator at the Klovičevi dvori Gallery in Zagreb began a project of making electronic publications in order to provide an additional, visual presentation of the exhibition rooms and projects to visitors, as well as with the aim of using them for promotional purposes. Today they use them also as a suitable textual and visual medium that can easily and in a timely fashion, if this is required for marketing purposes, be provided to potential sponsors. Their aim is to provide all exhibitions with an adequate catalogue in the form of an electronic publication and to have the accompanying catalogue installed on the presentation computer in the Gallery lobby.

³ Citiramo tekst gospođe Davorke Pšeniće voditeljice radionice *Promicanje kulturnog turizma*, objavljen u sklopu simpozija *Arhivi, knjižnice, muzeji*. Predstavljanje CD-ROM-a *Pogled s Vidikovca - Kula Lotrščak (...)* pokazalo je kako se može napraviti turistički suvenir. CD-ROM (...) zamišljen je i realiziran kao vizualna uspomena na posjetu jednom od najljepših vidikovaca u Zagrebu s ciljem obogaćivanja turističke ponude...